

14. Grytsenko, A. (2011). *Jointly-separated relations: institutions, state-power*. Donetsk: DonNTU (in Russ.).
15. Boyer, R., Brousseau, E., Caille, A., & Favereau, O. (2008). Towards an Institutional Political Economy. *Ekonomichekaia sotsiologia (Economic Sociology)*, 9(3), 17-23. Retrieved from <http://www.ecsoc.hse.ru> (in Russ.).

Received 09.10.2014

References (in language original)

- Abolafia M. *Markets as Cultures: An Ethnographic Approach* / M. Abolafia; edited by M. Callon // *The Law of Markets*. – Oxford : Blackwell, 1998. – P. 69–85.
- Nakano T. The «Visible Hand» in a Production-Chain Market: A Market Equilibrium from Network Analytical Perspective / T. Nakano, R. Douglas. – Santa Fe : Santa Fe Institute, 2006. Retrieved from: <http://www.santafe.edu/media/workingpapers/06-05-015.pdf>
- Флигстин Н. Архитектура рынков: экономическая социология капиталистических обществ XXI века / Н. Флигстин ; пер. с англ. А. А. Куракина ; под науч. ред. В. В. Радаева. – М. : Изд. дом Высшей школы экономики, 2013. – 392 с.
- Анализ рынков в современной экономической социологии ; отв. ред. В. В. Радаев, М. С. Добрякова ; пер. с англ. – М. : ГУ-ВШЭ, 2008. – 423 с.
- Сухарев О. С. Теория контрактов О. Уильямсона и институциональные изменения: современное видение агентских взаимодействий [Электронный ресурс] / О. С. Сухарев // Журнал экономической теории. – 2012. – № 3. – С. 84–95. – Режим доступа : http://ineson.org/docs/suharev/JET_2012_3.pdf
- Дементьев В. В. Институты, поведение, власть : монография / В. В. Дементьев. – Донецк: ДонНТУ, 2012. – 310 с.
- Соскін О. І. Роль державного регулювання у формуванні сучасної економічної моделі: зміна імперативу в умовах хаосу / О. І. Соскін // Науковий журнал «Економічний часопис-XXI». – 2013. – № 1–2(1). – С. 3–7.

- Уильямсон О. И. Экономические институты капитализма: фирмы, рынки, «отношенческая контракция» / О. И. Уильямсон ; научн. ред. В. С. Каткало. – СПб. : Лениздат, 1996. – 702 с.
- Постсоветский институционализм : Власть и бизнес : монография ; под ред. Р. М. Нуреева. – Ростов-н/Д : Наука-Пресс, 2006. – 512 с.
- В тени насилия: уроки для обществ с ограниченным доступом к политической и экономической деятельности / Д. Норт, Дж. Уоллис, С. Узэб, Б. Вайнгаст ; пер. с англ. М. Дондуковского, Е. Леонтьевой // Вопросы экономики. – 2012. – № 3. – С. 4–31.
- Сухарев О. С. Институциональная теория и экономическая политика: К новой теории передаточного механизма в макроэкономике / О. С. Сухарев; РАН, Ин-т экон. – М. : Экономика, 2007. – Кн. I: Институциональная теория. Методологический эскиз. – 516 с.
- Шпикуляк О. Г. Інституції аграрного ринку : монографія / О. Г. Шпикуляк. – К. : ННЦІАЕ, 2009. – 480 с.
- Поланы К. Великая трансформация: политические и экономические истоки нашего времени [Электронный ресурс] / К. Поланы ; пер. с англ. А. А. Васильева и др. ; под общ. ред. С. Е. Федорова. – СПб. : Алетейя, 2002. – 314 с. – Режим доступа : http://royallib.ru/book/polani_karl/velikaya_transformatsiya_politicheskie_i_ekonomicheskie_istoki_nashego_vremeni.html
- Гриценко А. А. Совместно-разделенные отношения: институты-государство-власть / А. А. Гриценко // Институциональные проблемы эффективного государства ; под ред. В. В. Дементьева, Р. М. Нуреева. – Донецк : ДонНТУ, 2011. – 372 с.
- Буайе, Р. К созданию институциональной политической экономики [Электронный ресурс] / Р. Буайе, Э. Буссо, А. Кайе, О. Фавро // Экономическая социология. – 2008. – Т. 9. – № 3. – С. 17–23. – Режим доступа : <http://www.ecsoc.hse.ru>

Стаття надійшла до редакції 09.10.2014

УДК 330.837.1

I. I. Tarasova

кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства та міжнародної економіки, Вінницький торговельно-економічний інститут, Україна
tarasovaii@mail.ru

ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕОРІЇ ІНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ В УПРАВЛІННІ ЕКОНОМІЧНИМИ ТА СУСПІЛЬНИМИ ІНСТИТУТАМИ



Анотація. У статті визначено видово-функціональні характеристики й основні складові суспільного та економічного інститутів, сформульовано завдання інституційного аналізу. Виділено ряд сукупних ознак суспільних інститутів. Окреслено складові категорії «суспільний інститут». Проаналізовано природу понять «суспільний інститут» та «економічний інститут» на базі методології наукового дискурсу. Отримані автором результати дослідження можуть бути використані для налагодження ефективної роботи суспільних інститутів країни.

Ключові слова: інституціоналізм; суспільний інститут; економічний інститут; економічна поведінка; трансація; інтеракція.

Iryna Tarasova

PhD (Economics), Associate Professor, Vinnytsia Trade and Economic Institute, Ukraine
87 Soborna Str., Vinnytsia, 21050, Ukraine

STUDY THEORY INSTITUTIONALISM IN MANAGEMENT OF ECONOMIC AND SOCIAL INSTITUTIONS

Abstract. *Introduction.* The main problem of institutionalism is biased assessment of social and economic institutions, the complexity of effective sustainable operation. *Purpose.* Research and analysis of the theory of institutionalism in the context of economic and social institutions will find some ways to overcome it. *Results.* Identified as the main problem of institutional analysis – nature of the interaction between formal and informal norms within formal institutions. Identify a number of features of social institutions, namely the goal of social institutions is to meet the specific needs of the society, or of a particular social group; public institution – a system that is individual and has its own structure and logic of development; institutionalization of the institute, it has a certain structure and a set of individual functions to achieve this goal activity. It is concluded that the «public institution» – a category that exhibit the following interrelated constituent elements: formal rules and regulations (administrative, legal, organizational); mechanisms of state and public control over the implementation of formal rules and regulations; informal customary social and cultural norms of society. *Conclusions.* The analysis of the nature of the concepts of «public institution» and «economic institute» on the methodology of scientific discourse. Our results of research can be used to establish effective operation of various public institutions of the country.

Keywords: public institution; economic institute; economic behavior; transaction; interaction.

JEL Classification: B25, A14, D23

I. I. Tarasova

кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємства та міжнародної економіки, Вінницький торговельно-економічний інститут, Україна

ИССЛЕДОВАНИЕ ТЕОРИИ ИНСТИТУЦИОНАЛИЗМА В УПРАВЛЕНИИ ЭКОНОМИЧЕСКИМИ И ОБЩЕСТВЕННЫМИ ИНСТИТУТАМИ

Аннотация. В статье определены видово-функциональные характеристики и основные составляющие общественного и экономического институтов, сформулированы задачи институционального анализа. Выделен ряд совокупных признаков общественных институтов, а также составные элементы этой категории. Проанализирована природа понятий «общественный институт» и «экономический институт» по методологии научного дискурса. Полученные автором результаты исследования могут быть использованы для налаживания эффективной работы общественных институтов страны.

Ключевые слова: институционализм; общественный институт; экономический институт; экономическое поведение; трансакция; интеракция.

Постановка проблеми. Інституціоналізм є методом сучасної науки, що спрямований на оптимізацію інститутів у межах послідовності їх соціальної, політичної, економічної поведінки і зміни у часі. Глибина інтеграції економічної науки в розрізі соціально-інституційних перетворень дає можливість визначення категорій «суспільний інститут» та «економічний інститут». Необ'єктивна оцінка цих інститутів, складність їх сталого ефективного функціонування є основною проблемою як інституціоналізму, так і економіки країни у цілому. Дослідження та аналіз теорії інституціоналізму в управлінні економічними і суспільними інститутами допоможе знайти певні шляхи щодо її подолання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед авторів наукових праць, у яких досліджується теорія інституціоналізму в контексті економічних та суспільних інститутів, необхідно назвати таких зарубіжних учених, як Вільямсон (Williamson, 1996), В. Вольчик (Volchik, 2010), Б. Ерзнкян (Yerznkyan, 2013), С. Ліпсет (Lipset, 2005), Д. Норт (North, 2001), О. Сухарев (Sukharev, 2011), Дж. Ходжсон (Hodgson, 1997), Я. Щепанський (Szczepanski, 1997). Вони доводили, що економічні та суспільні інститути справляють вагомий вплив на функціонування будь-якої системи. Ми вважаємо цей науковий підхід базисним у нашому дослідженні теорії інституціоналізму. Вагомий внесок у предметний аналіз різних аспектів функціонування інституціональної системи зробили й вітчизняні вчені, а саме: Ю. Богоявленська, М. Вожняк, Т. Гайдай, А. Задоя, О. Соскін, А. Ткач. Аналіз теорії інституціоналізму в контексті економічних та суспільних інститутів доводить його актуальність і необхідність змістового наповнення для інституційного становлення України.

Мета статті – дослідити та проаналізувати теорію інституціоналізму в контексті економічних і суспільних інститутів: визначити ознаки суспільних інститутів та їх складові; виявити природу понять «суспільний інститут» та «економічний інститут» у методології наукового дискурсу; запропонувати аналіз видово-функціональних характеристик економічних та суспільних інститутів з позиції двох типів поведінки економічного суб'єкта – «людини економічної» та «людини інституційної».

Основні результати дослідження. Дотепер немає однозначного тлумачення та сприйняття категорії «інститут». Думки вчених поділилися й оформилися у дві протилежні за сутністю концепції. Згідно із першою концепцією, інститут – це сукупність діючих у певних сферах «правил гри», які реалізуються через відповідні організаційні структури. На думку О. Сухарева (Sukharev, 2011) [1], «під інститутами необхідно розуміти не тільки формальні та неформальні правила і механізми, а й організаційні та економічні структури». Я. Щепанський (Szczepanski, 1997) розглядає соціальний інститут як систему організації, у яких індивідууми мають повноваження виконувати певні функції і правила для задоволення індивідуальних та групових потреб [2].

Суспільний (соціальний) інститут (від лат. *institutum* – установа, встановлення) – доволі широке поняття, яке має специфічний набір функцій, властивостей та ознак. Суспільний інститут оснований на людських взаємовідносинах, що постійно повторюються і відтворюються. Отже, стійка сукупність людей, які об'єднані на основі певних норм та правил за специфічними ознаками для виконання конкретних функцій, є суспільним інститутом. До цього поняття відносять інститут сім'ї, інститут державної влади, інститут освіти, інститут релігії тощо.

Відповідно до другої концепції категорія «суспільний інститут» відокремлюється від терміну «організація» (індивід, група). Сьогодні вона має найбільше число послідовників серед соціологів та економістів. Вони розглядають «інститут» як комплекс формальних і неформальних правил, принципів, норм, що регулюють різні сфери людської діяльності [3].

Отже, є необхідність дослідження міри принциповості характеру наведених тверджень для аналізу інституційних змін.

Суспільні інститути охоплюють різноманітні сфери життєдіяльності суспільства (суспільних відносин). Зв'язки між групами людей, які мають спільні інтереси, відбуваються за чотирма напрямками діяльності: соціальна, духовна, політична, економічна. Соціальні інститути регулюють діяльність щодо забезпечення соціальних гарантій та відтворюють відносини між різними групами. До таких інститутів відносять: інститут соціального забезпечення, інститут освіти, інститут охорони здоров'я, комунальні служби. Духовні інститути основані на принципах і нормах моралі та релігії, менталітеті й вихованні нації. До духовних інститутів належать: інститут релігії та норм моралі, виховні інститути, інститут культури, інститут мистецтва. Політичні інститути регулюють трьохсторонні відносини між громадськістю, державою і політичними партіями. До інститутів політичної сфери відносять державу, уряд, парламент, політичні партії, засоби масової інформації, судову систему. Економічні інститути регулюють відносини у процесі виробництва та споживання матеріальних і нематеріальних благ.

Деякі інститути неможливо віднести суто до однієї сфери життєдіяльності суспільства, наприклад, інститут освіти є соціальною установою, яка має культурно-духовну, виховну основу.

Економічні та суспільні інститути, їх можна назвати формальними й неформальними, взаємодіють між собою у процесі функціонування інституціонального середовища. Формальність інститутів виявляється через закріплені формальні норми. Наприклад у реальному житті до формальних інститутів можна віднести Конституцію, Цивільний та інші кодекси, закони, постанови, розпорядження тощо. До неформальної групи інститутів належать норми поведінки, традиції прийняті в суспільстві й пов'язані з його культурою, ідеологією та психологією. Але ефективне функціонування формальних інститутів неможливе без неформальної складової. Якщо у країні переважають неефективні права власності, то це свідчить про те, що держава створювала формальні економічні інститути в інтересах тих корпоративних груп, які її контролюють, що не відповідає інтересам більшості суспільства (Soskin, 2010) [4]. Саме одним із завдань інституційного аналізу є виявлення характеру взаємодії між формальними і неформальними нормами в межах формального інституту.

Можна виділити ряд сукупних ознак суспільних інститутів:

1. Метою діяльності суспільних інститутів є задоволення певних потреб суспільства або тієї чи іншої соціальної групи.

2. Суспільний інститут – це система, яка має надіндивідуальний характер, власну структуру та логіку розвитку. Системність суспільного інституту полягає у відтворенні певних соціокультурних елементів (поведінкові норми, прагнення та ін.) і формуванні на їх основі певних потреб особистості.

3. Суспільний інститут має відповідне організаційне оформлення, тобто склад осіб та набір функцій, задіяних для досягнення означеної мети діяльності інституту.

Отже, можна зробити висновок, що суспільний інститут містить:

- формальні норми і правила (адміністративні, правові, організаційні);
- механізми державного та громадського контролю за виконанням формальних норм і правил;
- неформальні загальноприйняті громадські та культурні норми суспільства.

С. Ліпсет (Lipset, 2005) [5] виділив чотири основні соціальні функції, притаманні суспільним інститутам, а саме: відтворення членів суспільства; виробництво та розподіл; соціалізація; управління і контроль.

Кожен суспільний інститут встановлює певний зразок поведінки для групи осіб, регулює, направляє, управляє та контролює діяльність кожного її члена; відрізняється один від одного своїми функціональними якостями.

При порушенні встановлених певних норм і правил взаємодії у визначеному соціальному середовищі може виникати дисфункція суспільного інституту. До окремих виявів такої дисфункції варто віднести персоналізацію його діяльності, тобто звуження об'єктивних потреб інституту, створеного на інституційній основі, на користь суб'єктивних інтересів певних індивідуумів. Персоналізація діяльності окремих осіб призводить до незадоволеної суспільної потреби, що, своєю чергою, може виражатися у протиправних діях, як-от крадіжки, хабарництва, розширення сектору тіньової економіки. Тільки створення нового або переформатування існуючого суспільного інституту, якому притаманна дисфункція, змінить його положення.

Одним із основних методологічних завдань інституційної економіки є розробка підходів до пояснення поведінки індивідууму в межах того чи іншого інституту. Діяльність окремих господарюючих суб'єктів, формування інститутів, функціонування економічної системи у цілому обумовлені поведінкою індивідуумів.

Необхідно відмітити, що сучасній економічній науці притаманний мультипарадигмальний стан, тобто існування декількох парадигм та відсутність методологічної єдності. Однак лідируючі позиції щодо прогнозу і пояснення економічних явищ займає неокласична економіка мейнстріму. У зв'язку з цим найбільшого поширення набуло трактування економічної поведінки як раціональної, яка направлена на максимізацію індивідуальної користі для окремого суб'єкта за обмежених ресурсів досягнення визначених цілей. Таке пояснення економічної поведінки одночасно розширює і звужує предмет економічної науки. Розширює – тому що об'єктом дослідження є поведінка індивідуумів у всіх видах раціонального вибору будь-якої діяльності, а не тільки поведінка людей у сферах виробництва, розподілу, обміну та споживання матеріальних благ. Звужує – тому що економічна активність, зумовлена не раціональною поведінкою, а традиціями, нормами, звичаями [6].

Т. Гайдай визначає «економічні інститути» як різні складові одного поняття, розглядаючи серед таких складових гроші, приватну власність, конкуренцію, прибутки тощо. Вони є формами прояву або втіленням «інституцій», тобто навичок, які регулюють поведінку людини [7].

Тільки вивчаючи мотиви поведінки та рушійні сили, якими керується окремий індивідуум або група осіб, можливо зрозуміти характер і природу інститутів. Тож інститутам притаманне психологічне забарвлення.

Існує велика кількість обгрунтованих причин абсолютної різної поведінки індивідуумів, що взаємодіють один з одним. Ці причини обумовлюються специфікою природнокліматичних умов навколишнього середовища, власних генетичних факторів, соціальних норм та порядків, суспільного устрою, законів і системи, у межах якої відбувається взаємодія. Перелік специфічних властивостей та ознак можна продовжити. Але важливо виділити обраний індивідуумами тип поведінки щодо конкретної ситуації й проміжку часу: суб'єктивний (індивідуальний) або об'єктивний (соціальний).

Мінливість і сталість – це супутники всіх інститутів, які є носіями транс- та інтеракцій. Вони взаємодіють одне з одним як разом, так і окремо, за ринковими та неринковими правилами відповідно.

Б. Ерзнкян (Yerznkyan, 2012) [8, с. 79] стверджує, що трансакції та інтеракції є близькими за змістом: залежно від цілей дослідження їх можна або розмежовувати, або ототожнювати; важливо при цьому те, що загальним для них є поняття взаємодії. У роботі Б. Ерзнкяна (Yerznkyan, 2013) [9, с. 37] всі види взаємодії рознесені таким чином, щоб їх можна було виводити з елементарної одиниці людської взаємодії, в якості якої визначена інтеракція (що власне відноситься до всіх видів взаємодії, але іноді використовується для передачі тільки вузькоспеціалізованої і головним чином неринкової взаємодії, скажімо, у соціальній чи політичній сфері):

інтеракція = одиниця людської взаємодії;
економічна інтеракція = одиниця економічної взаємодії;
трансакція = економічна інтеракція + інституціональний контекст [9].

Верифікація поведінкових гіпотез в економічній науці достовірно не може відобразити реальну поведінку індивідуума та не завжди відповідає вимогам складної економічної ситуації. За словами Дж. Ходжсона (Hodgson, 2007), «...ми відкидаємо уявлення, що в основі всіх значущих вчинків людей лежить головним чином раціональний розрахунок» [10]. Відповідно, виникає нагальна необхідність у розробці такої теорії людської поведінки, що не спиралася б істотно або тим більше виключно на раціоналістичний механізм.

Д. Норт (North, 1997) [11] відзначає, що відкриття «ринків, оцінка ринків та технологій, управління працівниками відбувається не у вакуумі», і що вони «вимагають розширення неявного знання». Він додає, що «види інформації та знання, яких потребує підприємець, більшою мірою є похідними від конкретного інституційного контексту». А далі Норт, по суті, надає непряме визначення інституційному контексту, який «не тільки формує внутрішню структуру організації, визначає ступінь її вертикальної інтегрованості та структуру управління, а й визначає рухливі межі організації, що дозволяють забезпечити максимізацію її цілей» [11, с. 101]. При цьому трансакцію учений розглядає як діяльність щодо визначення, захисту і забезпечення прав власності на продукцію.

О. Вільямсон (Williamson, 1985) надає таке визначення трансакції: «Трансакція – мікроекономічна одиниця аналізу в економічній теорії трансакційних витрат. Трансакція відбувається тоді, коли товар або послуга перетинає кордон суміжних технологічних процесів. Трансакції опосередковуються управлінськими структурами (ринками, ієрархіями та їх змішаними формами)» [12, с. 690].

Отже, виходячи із наведених вище методологічних тверджень, можна зробити висновок, що будь-яка інтеракція є інституційно опосередкованою взаємодією, що абстрагована від інституціонального контексту; додавання останнього до розгляду дозволяє говорити про трансакції.

Наступним етапом аналізу видово-функціональних характеристик економічних та суспільних інститутів є дослідження двох типів поведінки економічного суб'єкта, що роблять його або «людиною економічною», або «людиною інституційною». В основах традиційної економічної теорії є припущення, що діючими особами на індивідуальному рівні є люди. Тип зазначених осіб характеризується поняттям «людина економічна» (homoeconomicus, далі – «HE»). Концептуальні характеристики поняття «людина економічна» поширюються і на організації. Наприклад, підприємство, що максимізує свій прибуток, трактується як економічна одиниця, подібна HE. Альтернативним є погляд учених, котрі надають перевагу інституційній концепції. Основним фактором впливу на поведінку «людини інституційної» (homoinstitutionis, далі – «HI») є інституційне середовище, а не власні інтереси. Прихильники неокласичної економічної теорії доводять, що всі люди за своєю природою є «HE». Натомість представники інституційної економіки дотримуються протилежної точки зору та не визнають права на існування «HE» взагалі.

У певному сенсі, ці твердження є крайнощами, а описаних концепцій у чистому вигляді немає, можна говорити лише про певну середню позицію. Останнє зумовлюється тим, що в економічному просторі два типи людей існують одночасно. Одні – мають схильність до ринкових дій, досягнення певного статусу та місця в соціумі, другі – орієнтовані на соціальні взаємодії. Як було зазначено вище, підприємства за своєю природою також можна характеризувати за типом поведінки у відповідній ситуації. Підприємства типу «HE» є активними і будують свою діяльність ринковими методами, за допомогою формаль-

них правил. Підприємства типу «НІ», навпаки, спираються на неформальні соціальні відносини.

Висновки. Отже, трансакції та інтеракції відбуваються залежно від конкурентно-ринкової або кооперативно-соціальної поведінки соціально-економічних суб'єктів, утворюючи взаємодію на основі простору ринкових і неринкових відносин. Якщо припустити наявність вродженої схильності людини до одного із двох типів взаємодії – ринкової або неринкової, то тяжіння до економічних ринкових трансакцій буде притаманна типу «НЕ», а до суспільних неринкових інтеракцій – типу «НІ». Приймаючи будь-яке рішення, людина має право вибору – діяти відповідно до генетично закладених та суспільно сформованих рис особистості чи альтернативним чином. На остаточне ухвалення рішення впливають такі чинники, як ситуація, причини та обставини, що оточують суб'єкт взаємодії.

Література

1. Sukharev O. Elementary model of Institutional Change and Economic Welfare / O. Sukharev // *Montenegrin Journal of Economics*. – 2011. – No. 2. – P. 55–64.
2. Szczepanski J. Czas osobisty / J. Szczepanski // *Sociologia: teoria i dzialanie*. – 1997. – No. 5. – S. 123–129.
3. Інституціональна парадигма цивілізаційного розвитку : монографія / [А. Ткач, В. Ільїн, Т. Ткач, Т. Баль-Вожняк та ін.] ; за ред. А. Ткача. – Запоріжжя : ЗІДМУ, 2007. – 276 с.
4. Соскін О. Формування інституціональної основи економічної моделі України [Електронний ресурс] / О. Соскін // Галицький економічний вісник. – 2010. – № 2. – Режим доступу : <http://soskin.info/ea/about.html>
5. Ліпсет С. Роздуми про легітимність / С. Ліпсет // *Апология*. – 2005. – № 5. – С. 124.
6. Вольчик В. Поведенческая экономика и современные тенденции эволюции института собственности / В. Вольчик // *TERRA ECONOMICUS*. – 2010. – № 2. – С. 27.
7. Гайдай Т. В. Парадигма інституціоналізму: методологічний аспект : монографія / Т. В. Гайдай. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2008. – 296 с.
8. Ерзнкян Б. Технологическое и институциональное развитие социально-экономической системы в гетерогенной среде / Б. Ерзн-

- кян // *Журнал институциональных исследований*. – 2012. – № 3. – С. 79–94.
9. Ерзнкян Б. В пространстве рыночных и нерыночных взаимодействий: индивидуальные, организационные и национальные отличия / Б. Ерзнкян // *Экономическая наука современной России*. – 2013. – № 3. – С. 37–58.
 10. Ходжсон Дж. Что такое институты? / Дж. Ходжсон // *Вопросы экономики*. – 2007. – № 8. – С. 346.
 11. Норт Д. Институты, институциональные изменения и функционирование экономики / Д. Норт. – М. : Российская академия наук, 1997. – 190 с.
 12. Williamson O. *Markets and Hierarchies: Analysis and Antitrust Implications* / O. Williamson. – New York : Collier MacMillan Publishers, 1985. – 75 p.

Стаття надійшла до редакції 05.09.2014

References

1. Sukharev, O. (2011). Elementary model of Institutional Change and Economic Welfare. *Montenegrin Journal of Economics*, 2, 55-64 (in Ukr.).
2. Szczepanski, J. (1997). Personal time. *Sociology: Theory and action*, 5, 123-129 (in Pol.)
3. Weaver, A., Bal-Vozhnyak, M., Vozhnyak, A. et al. (2007). *The institutional paradigm of civilization development*. Zaporizhzhia: Humanities (in Ukr.).
4. Soskin, O. (2010). Formation institutional foundations of economic models Ukraine. *Galician Economic Journal*, 2. Retrieved from <http://soskin.info/ea/about.html> (in Ukr.).
5. Lipset, S. (2005). Reflections on the legitimacy. *Apology*, 5, 124 (in Ukr.).
6. Volchik, B. (2010). Behavioral economics and modern trends of evolution of the institution of property. *TERRA ECONOMICUS*, 2, 27 (in Russ.).
7. Gaidai, T. (2008). *Institutionalism paradigm: methodological aspects*. Kyiv: CUP «Kyiv University» (in Ukr.).
8. Yerznkyan, B. (2012). Technological and institutional development of the socio-economic system in a heterogeneous environment. *Journal of Institutional Research*, 3, 79-94 (in Russ.).
9. Yerznkyan, B. (2013). In the space of market and non-market interactions: individual, organizational and national differences. *Economics of Contemporary Russia*, 3, 37-58 (in Russ.).
10. Hodgson, J. (2007). What are institutions? *Problems of Economics*, 8, 346 (in Russ.).
11. North, D. (1997). *Institutions, Institutional Change and Economic Performance*. Moscow : Russian Academy of Sciences (in Russ.).
12. Williamson, O. (1985). *Markets and Hierarchies: Analysis and Antitrust Implications*. New York: Collier MacMillan Publishers.

Received 05.09.2014

Щодо публікації наукових статей у науковому фаховому журналі

«Економічний часопис-XXI»

Шановні колеги!

«Економічний часопис-XXI» – визнаний в Україні та за кордоном науково-аналітичний журнал, який заснований 1996 року і видається Інститутом суспільної трансформації.

Журнал «Економічний часопис-XXI» входить до переліку фахових наукових видань з економічних та політичних наук (Постанова Президії ВАК України №1-05/3 від 14.04.2010 р.).

Пропонуємо науковцям, викладачам, аспірантам, докторантам публікувати свої наукові статті та результати дисертаційних досліджень у науковому фаховому журналі «Економічний часопис-XXI».

Вимоги до наукових статей викладені в Інтернеті за лінком: <http://soskin.info/ea/avtory.html>